

Recenzent: prof. dr hab. Janusz KARPOWICZ

Redaktor: Izabela PIETRUSZEWSKA
Redaktor techniczny: Andrzej GÓRECKI
Korektor: Janina COMPA, Barbara ZAJĄC
Projekt okładki: Beata WIAK

ISBN 978-83-64636-06-6

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych
Druk i oprawa: Wydział Wydawniczy i Poligrafii WSOSP

Druk. WSOSP Zam. 38/12-2015

Spis treści

WSTĘP	5
Rozdział 1	
PODSTAWY FORMALNOPRAWNE DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH JAKO PODMIOTU REAGOWANIA PREWENCYJNEGO	9
1.1. Prewencja konfliktów zbrojnych w Karcie Narodów Zjednoczonych	10
1.2. Agenda dla pokoju: dyplomacja prewencyjna i sprawy pokrewne (1992)	12
1.3. Raport Milenijny Sekretarza Generalnego ONZ i Deklaracja Milenijna Narodów Zjednoczonych (2000).....	13
1.4. Raport Sekretarza Generalnego ONZ: prewencja konfliktów zbrojnych (2001)	16
1.5. Raport Panelu Wysokiego Szczebla Sekretarza Generalnego ONZ do spraw Zagrożeń, Wyzwań i Zmiany (2004).....	29
1.6. Raport pt.: „Inwestowanie w rozwój: praktyczny plan realizacji Milenijnych Celów Rozwoju” (Raport Sachsa, 2005)	34
1.7. Raport Sekretarza Generalnego ONZ pt. „Więcej wolności: rozwój, bezpieczeństwo i prawa człowieka dla wszystkich” (2005)	40
1.8. Dokument Końcowy Szczytu ONZ (2005)	41
1.9. Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ pt. „Dotrzymując obietnicy: zjednoczeni w celu osiągnięcia Milenijnych Celów Rozwoju” (2010) oraz raport pt. „Milenijne Cele Rozwoju 2011”	42
Rozdział 2	
INSTRUMENTY REAGOWANIA PREWENCYJNEGO ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH	47
2.1. Dyplomacja prewencyjna	51
2.2. Sankcje międzynarodowe	53
2.3. Operacje tworzenia pokoju	58
2.4. Operacje utrzymania pokoju	59
2.5. Operacje budowania pokoju	66
2.6. Operacje wymuszania pokoju	67

Rozdział 3

REFORMA ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH. POŻĄDANE

KIERUNKI ZMIAN W SFERZE PREWENCJI KONFLIKTÓW ZBROJNYCH.....	69
3.1. Zasady użycia siły w stosunkach międzynarodowych	69
3.2. Rewitalizacja Zgromadzenia Ogólnego ONZ	77
3.3. Restrukturyzacja Rady Bezpieczeństwa ONZ	80
3.4. Restrukturyzacja Sekretariatu ONZ	84

Rozdział 4

91

WSPÓŁPRACA ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

Z ORGANIZACJĄ TRAKTATU PÓŁNOCNOATLANTYCKIEGO W SFERZE

PREWENCJI KONFLIKTÓW ZBROJNYCH.....

91

4.1. Karta Narodów Zjednoczonych versus Traktat Północnoatlantycki	91
4.2. Gra rywalizacji politycznej.....	93
4.3. Prewencja konfliktów zbrojnych.....	94
4.4. Kazus bałkański.....	96
4.4.1. Bośnia (1992-1995)	97
4.4.2. Kosowo (1999)	98
4.5. Kazus afgański	101
4.6. Kazus iracki	103
4.7. Kazus libijski	108
4.8. Kazus syryjski.....	109

ZAKOŃCZENIE.....

114

BIBLIOGRAFIA.....

122

WYKAZ SKRÓTÓW.....

131